

Verklarende woordenlijst – GeRu Reptiles

A

Adult	Volwassen.
Allel	Van elk gen zijn meerdere uitvoeringen mogelijk. Elke uitvoering wordt een allel genoemd.
Amfibie	De naam is afgeleid van Amphi-bios. Dit betekent dubbel-levend. Amfibieën kunnen zowel op land als in water leven.
Amplexus	De paargreep van amfibieën. Vooral bekend bij kikkers. De (kleinere) man houdt de vrouw vast (tot enige dagen lang) totdat deze haar kikkerdril afzet en hij het bevrucht met zijn sperma.
Autotomie	Het vermogen van sommige dieren lichaamsdelen af te werpen als ze worden aangevallen of vastgehouden. Sommige hagedissen laten een deel van hun staart los.

B

Biotoop	Leefomgeving van een dier.
Bloedlijn	Geeft een bepaalde afstamming weer, die de ouderdieren waarmee gekweekt wordt met zich meedragen in hun genen. Deze genen worden doorgegeven aan hun nakomelingen. In deze genen liggen bepaalde erfelijke eigenschappen opgeslagen, zoals kleur.
Bloedmijt	Een zeer klein spinachtig beestje dat leeft van het bloed van o.a. reptielen. Latijnse naam: Dermanyssus gallinae.
Bodembewonend	Leeft voornamelijk op de grond.
Boombewonend	Leeft voornamelijk in bomen en struiken.
Buitenterrarium	Terrarium dat gebruikt wordt om reptielen buiten te houden.

C

Caresheet	Document waarin staat beschreven hoe een dier verzorgd dient te worden.
Carnivoor	Vleeseter.
CB	Captive Bred. In gevangenschap gekweekt. Ook wel aangeduid als NK (Nakweek).

Verklarende woordenlijst – GeRu Reptiles

CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of wild fauna and flora. CITES is een internationaal verdrag dat overheden hebben gesloten om te verzekeren dat de handel in wilde dieren en planten hun voortbestaan niet bedreigt. <ul style="list-style-type: none">• Cites A: Handel in deze dieren is verboden.• Cites B: Deze dieren worden nog niet zodanig met uitsterven bedreigd als bij CITES A. De handel is gebonden aan strenge regelgeving.• Cites C: Deze dieren worden slechts in bepaalde landen met uitsterven bedreigd. Om deze dieren in te mogen voeren moet dit bij de grens gemeld worden.
Cloaca	De opening in het lichaam van sommige dieren, zoals reptielen en vogels, waar zowel ontlasting, urine en genitale afscheidingen (zoals de eieren) worden afgegeven.
Co-dominantie	Een heterozygoot reptiel heeft allelen die beide even dominant zijn en beide voorkomen in het reptiel.
Curver	Plastic bak in verschillende groottes.
D	
Dagactief	Overdag actief.
DAP	Dierenartspraktijk.
Dorsolateraal	Aan de zijkant van de rug.
E	
Ecdysis	Wetenschappelijke naam voor vervellen. Zie ook vervellen.
Ectoparasiet	Parasiet die aan de buitenkant van het lichaam leeft.
Eierlevendbarend	Jongen komen in een zachte schaal ter wereld, maar komen voor of direct na de geboorte uit het vlies kruipen. Zie ook ovovivipaar.
Endemisch	Van nature uitsluitend voorkomend in een bepaald gebied.
Endoparasiet	Parasiet die aan de binnenkant van het lichaam leeft.
Endotherm	Warmbloedig. Dieren die zelf hun lichaamswarmte kunnen opwekken. Zie ook warmbloedig.
Exotherm	Koudbloedig. Een organisme kan zelf geen lichaamswarmte produceren en is afhankelijk van externe warmtebronnen. Zie ook koudbloedig.

Verklarende woordenlijst – GeRu Reptiles

F	
F1	F1 is een term die wordt gebruikt om aan te duiden dat een reptiel de eerste generatie nakweek van wildvang is. De F verwijst naar de Latijnse term 'Filial', terwijl het cijfer aangeeft over welke generatie het gaat. <ul style="list-style-type: none">• F2: Nakomelingen van F1 dieren.• F3: Nakomelingen van F2 dieren.
Familie	Systematiek van het planten- en dierenrijk, waarin de geslachten zijn ondergebracht.
FB	Farmbred. Dieren die in gevangenschap geboren zijn, maar doorgaans uit ouderdieren die speciaal voor het produceren van veel nakomelingen uit het wild gevangen zijn en gehuisvest in kweekboerderijen.
Femoraal	Op het dijbeen gelegen.
Femoraalporiën	De femoraalporiën zijn gelegen aan de dijnen en dienen om geurstoffen af te scheiden. Bij de mannetjes zijn ze veelal vergroot. O.a. door de femoraalporiën te bekijken kan het geslacht worden vastgesteld.
Flagellaten	Zweepdiertjes. Vallen onder de groep Protozoa parasieten. Kunnen leiden tot aantasten van organen en het slijmvlies.
G	
Geslacht	Systematiek waarin de soorten zijn ondergebracht.
Grijpstaart	Staart waarmee een dier zich vast kan houden aan bijvoorbeeld een tak. Kameleons zijn de bekendste groep hagedissen die een grijpstaart hebben. Een aantal andere hagedissen (zoals <i>Takydromus sexlineatus</i>) en een aantal gekko's (zoals <i>Rhacodactylus ciliatus</i>) heeft ook een grijpstaart.
Gutloading	Het voeren van voedseldieren met energierijk voedsel (voldoende vitamines en mineralen).
H	
Habitat	Leefgebied.
Hatchling	Net geboren/jonge dieren.
Hechtlamellen	Plakpootjes. Met hechtlamellen (gegleufde kussentjes onder de pootjes) kunnen sommige reptielen tegen gladde oppervlaktes oplopen.
Hemipenis	Penis van hagedissen en slangen. Hemi betekent half. De penis is in tweeën gedeeld, waardoor ze zowel van rechts als links contact kunnen maken met een vrouwtje.
Herbivoor	Planteneter.
Herpetologie	Studie van de reptielen en amfibieën.

Verklarende woordenlijst – GeRu Reptiles

Heterozygoot	Een reptiel is heterozygoot voor een bepaalde eigenschap wanneer het twee verschillende vormen (allelen) van een gen heeft.
Holdback	Nakweekdier die achtergehouden wordt omdat hij speciaal (kleur/morph) is of omdat de kweker wil weten hoe het dier er uit komt te zien wanneer het (half) volwassen is.
Hybride	Bastaard nakomeling van een kruising tussen twee soorten.
Hygrometer	Vochtmet. Een apparaatje om luchtvochtigheid te meten.
Hypomelanistisch	Ook wel Hypo genoemd; Hypo betekent minder, melanistisch betekent pigment. Een dier met minder donker pigment.

I

Incubatie(tijd)	Bij reptielen: (de tijd die nodig is voor) het uitbroeden van eieren.
Incubator	Broedmachine.

J

Juveniel	Onvolwassen dier.
----------	-------------------

K

Kamerterrarium	Een kamer ingericht als terrarium, bijvoorbeeld voor kameleons of schildpadden.
Klasse	Systematiek waarin de orden zijn ondergebracht.
Koudbloedig	Een organisme kan zelf geen lichaamswarmte produceren en is afhankelijk van externe warmtebronnen. Zie ook exotherm.

L

Legnood	Het niet kunnen leggen van eieren. Dit kan verschillende oorzaken hebben, zoals geen plek om eieren te leggen.
---------	--

M

Verklarende woordenlijst – GeRu Reptiles

Metamorfose	In de biologie betekent het de gedaanteverwisseling bij geleedpotigen en amfibieën, zoals de gedaanteverwisseling van kikkervisje naar kikker.
Mondrot	Aantasting van de slijmvliezen in de bek.
Morph	Kleurslag.
N	
Nachtactief	Actief gedurende de nacht.
NK	Nakweek. In gevangenschap gekweekt. Ook wel aangeduid als CB (Captive Bred).
O	
Omnivoor	Alleseter; vlees- en planteneter.
Oorgaan van Jacobson	Extra reukoorgaan in het gehemelte. Bij slangen en sommige hagedissen is dit sterk ontwikkeld. Door met de tong geurmoleculen uit de lucht te halen en deze tegen het orgaan te drukken, kunnen ze ruiken. Dit noemt men tongelen.
Orde	Systematiek waarin families zijn ondergebracht.
Ovipaar	Eierlegend.
Ovovipaar	Eierlevendbarend; jongen komen in een zachte schaal ter wereld, maar komen voor of direct na de geboorte uit het vlies kruipen. Zie ook eierlevendbarend.
P	
Paludarium	Huisvesting om een moerasachtig biotoop na te bootsen. Palus betekent moeras.
Parasiet	Een levensvorm die zich ten koste van een ander organisme (de gastheer) in stand houdt en vermenigvuldigt.
Parthenogenese	Een vorm van ongeslachtelijke voortplanting. Het verschijnsel dat vrouwtjes van bepaalde diersoorten nakomelingen kunnen krijgen zonder dat hier mannetjes aan te pas komen.
Perliet	Een soort vulkanisch glasachtig gesteente. De korrels worden gebruikt om eieren te incuberen en houden vocht goed vast.
Pinky	Eéndagsmuisje.
Populatie	Een groep organismen van dezelfde soort die niet in tijd of plaats van elkaar gescheiden zijn en dus (theoretisch) met elkaar kunnen voortplanten.

Verklarende woordenlijst – GeRu Reptiles

Pre-anaalporiën Poriën rondom de cloaca van hagedissen.
Prolaps (Een deel van) de darmen komen door de cloaca van het dier naar buiten.

Q

Quarantaine Dit is het apart houden van reptielen voor een bepaalde tijd, bijvoorbeeld bij zieke of nieuwe dieren. Doel van de quarantaine is het verminderen van het risico voor het verspreiden van een ziekte.

R

RA Reptielenarts.
Rachitis Vergroeiingen door gebrek aan calcium of vitamine D3.
Racksysteem Gestapelde (meestal) curvers in stelling.
Regenwoudterrarium Terrarium ingericht als regenwoud. Bosgrond, planten en klimgelegenheid (takken). Hoge luchtvochtigheid.
Riparium Huisvesting met een groot deel water. Ripa betekent oever.
Regeneratie Opnieuw aangroeien. Een geregenereerde staart is een staart die afgeworpen is (autotomie) en weer (deels) is aangegroeid.
RV Relatieve vochtigheid. De maat waarmee de vochtigheidsgraad van lucht wordt aangegeven.

S

Schemeractief Actief in de schemering.
Soort Individuen die zich onderling kunnen voortplanten.
Sondering Geslachtsbepaling. Het bepalen van het geslacht van dieren die inwendige geslachtsorganen bezitten, zoals reptielen. Er wordt een sonde in de cloaca gestoken waarbij de diepte wordt bepaald. Over het algemeen is de diepte van de cloaca bij mannetjes groter dan bij de vrouwtjes.
Sp. Species. Soort.
Ssp. Subspecies. Ondersoort.
Steppenterrarium Een steppe is een overgang van woestijn naar savanne. Het terrarium wordt ingericht als woestijnterrarium, maar met meer hout en/of steen en eventueel stevige planten.
Subadult Half volwassen.
Substraat Bodembedekking.

Verklarende woordenlijst – GeRu Reptiles

T	
Taxonomie	Wetenschap van het indelen. Verwijst zowel naar de classificatie van dingen (zoals reptielen) als naar de methode die aan de basis van deze classificatie ligt.
Terrarium	Kunstmatige leefomgeving voor reptielen. Terra betekent aarde.
Thermometer	Apparaatje om temperatuur te meten.
Thermoregulatie	Het vermogen van een organisme om de lichaamstemperatuur te handhaven.
Tongelen	Het in en uit de bek bewegen van de tong om op deze manier geurmoleculen uit de lucht te halen. Vooral bekend bij slangen. Een aantal hagedissen doet dit ook. Zie ook Oorgaan van Jacobson.
U	
Unkenreflex	Een reflex waarbij sommige amfibieën, bij verstoring, hun poten boven de kop krommen, waardoor de felgekleurde buikzijde zichtbaar wordt. Dit doen ze om roofdieren af te schrikken. Het bekendst is dit bij vuurbuikpadden (Bombina).
UV	Ultraviolet licht.
V	
Vermiculiet	Een mineraal dat onder grote hitte wordt opgeblazen. Het houdt vocht goed vast en laat het langzaam los. Het wordt veelal gebruikt in de plantenkweek. Het is ook ideaal voor het incuberen van eieren.
Vervellen	Het vervangen van de oude huid voor nieuwe huid. Hagedissen vervellen hun hele leven. Jonge dieren vervellen vaker dan oudere dieren omdat ze nog groeien. Sommige hagedissen eten hun oude huid op. Van nature doen ze dit zodat roofdieren niet weten dat ze in de buurt leven. Daarbij bevat het oude vel calcium wat weer goed is voor de gezondheid. Zie ook ecdysis.
Vivipaar	Levendbarend.
W	
WC	Wild Caught. Een dier die direct uit zijn natuurlijke habitat wordt gevangen en geïmporteerd wordt. Ook wel aangeduid als WV (Wildvang).
Weideplankton	Insecten die in de natuur worden gevangen en als voedsel dienen.

Verklarende woordenlijst – GeRu Reptiles

Windei	Eieren zonder kalkschaal oftewel enkel de vruchtzak; de eieren zijn hierdoor niet levensvatbaar.
Winterslaap/winterrust	Periode waarin de dieren minder actief zijn.
Woestijnterrarium	Terrarium ingericht als woestijn met zand op de bodem en stenen en/of hout als schuilplaats.
WV	Wildvang. Een dier die direct uit zijn natuurlijke habitat wordt gevangen en geïmporteerd wordt. Ook wel aangeduid als WC (Wild Caught).

X

Y

Z